

stk. 3, nr. 4, kun var blevet anvendt i begrænset omfang siden ikrafttrædelsen den 1. oktober 1994.

Om baggrunden for den begrænsede anvendelse blev der bl.a. henvist til praktiske vanskeligheder med hensyn til forsvarerbeskikkelse og forkyndelse for tiltalte. Endvidere blev der henvist til det forhold, at det ikke var muligt at anse tiltaltes udeblivelse for en erkendelse af tiltalen eller at opløse tiltaltes eventuelle tilståelse til politirapport som bevis under domsforhandlingen.

Rigsadvokaten udtalte, at det måtte antages, at yderligere ressourcebesparelser kunne opnås, hvis der blev gennemført en udvidelse af anvendelsesområdet for retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4. Rigsadvokaten fandt det imidlertid tvivlsomt, om sådanne besparelser ville være mærkbare, hvis betingelserne for anvendelsen af bestemmelsen ikke i øvrigt ændredes.

Til brug for Justitsministeriets besvarelse af 13. maj 1997 af spørgsmål S 1257 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) afgav Rigsadvokaten den 5. marts 1997 på ny en udtalelse om anvendelsen af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4.

På baggrund af oplysninger fra de regionale statsadvokater oplyste Rigsadvokaten, at retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, sjældent var blevet anvendt i 1996, og at bestemmelsen i nogle politikredse slet ikke var blevet anvendt.

Om baggrunden for den begrænsede anvendelse henviste Rigsadvokaten bl.a. til, at det forhold, at tiltaltes udeblivelse ikke kunne tages som udtryk for, at han erkendte forholdet, fandtes at vanskeliggøre anvendelsen af reglen, at kravet om personlig forkyndelse gjorde, at det kunne være meget ressourcekrævende at anvende reglen, samt at nogle retter over for politimesteren havde givet udtryk for, at reglen ikke burde anvendes i voldssager. Endvidere oplyste Rigsadvokaten, at de tiltalte i mindre kredse stort set altid mødte op, og at der derfor ikke var behov for at iværksætte behandling efter bestemmelsen.

Rigsadvokaten anførte, at hvis bestemmelsen skulle kunne anvendes i et omfang, der kunne medføre ressourcebesparelser, måtte der efter hans vurdering ske en ændring af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4. Rigsadvokaten udtalte, at ændringen skulle bestå i, at tiltaltes udeblivelse blev taget som udtryk for, at forholdet erkendes, at kravet om personlig forkyndelse blev ophævet, at kravet om obligatorisk forsvarerbeskikkelse blev ændret, således at der ikke nødvendigvis skulle ske beskikkelse i visse sager om spirituskørsel, og at strafferammen blev udvidet til f.eks. fængsel i 3 måneder.

I efteråret 1999 foretog Københavns Byret en undersøgelse af, i hvilket omfang sigtede og tiltalte personer udeblev fra domsforhandlingen. Undersøgelsen dækkede over en periode på 4 uger (uge 42 til 45). Ved undersøgelsen blev der set bort fra sager, der kunne afgøres med udeblivelsesdom (§ 934-sager) og sager, hvor der ikke var sket forkyndelse. Undersøgelsen viste, at udeblivelsesprocenten i den nævnte periode var på 17,8 pct.

I efteråret 1999 foretog Københavns Politi, Advokatur K, en undersøgelse af, i hvilket omfang sigtede i tilståelsessager efter retsplejelovens § 925 (der med virkning fra den 1. juli 2001 er blevet erstattet af § 922) og tiltalte i domsmandssager udeblev fra domsforhandlingen i sager, som var blevet behandlet af netop denne advokatur. Det drejer sig alle om sager, som blev behandlet i Københavns Byret. Undersøgelsen dækkede over en periode på 3 uger (20. september 1999 til 8. oktober 1999). I perioden havde advokaturen 94 § 925-sager berammet. I 51 af sagerne udeblev den sigtede fra retsmødet. Det svarer til 54,3 pct. I samme periode havde advokaturen 138 domsmandssager berammet. I 46 af sagerne udeblev den tiltalte. Det svarer til 33,3 pct. I § 925-sagerne var der sket lovlig forkyndelse i ca. 70 pct. af sagerne. I domsmandssagerne var der i 70 pct. af de sager, hvor tiltalte udeblev, sket en lovlig forkyndelse for den tiltalte. I de 46 sager, hvor tiltalte udeblev, var både anklager og forsvarer mødt i byretten, der først herefter aflyste retsmødet.

I efteråret 1999 skrev Dommerforeningen til byretterne for at høre, i hvilket omfang sigtede eller tiltalte udeblev trods lovlig tilsigelse, og om retten anså det for et væsentligt problem. Ud af 70 byretter var der 18, der svarede, at de havde udeblivelsesproblemer. Det drejer sig om byretten i Ballerup, Brøndbyerne, Gråsten, Helsingør, Hillerød, Hjørring, Horsens, Hvidovre, København, Køge, Mariager, Roskilde, Rødovre, Tåstrup, Vejle, Viborg, Vordingborg og Århus.

I forslaget af 25. januar 2001 anfører Advokatrådet, Dommerforeningen og Rigsadvokaten, at der særligt i de større byer, men også nogle andre steder, er et betydeligt ressourcspild på grund af tiltaltes og sigtedes udeblivelse. Det anføres, at tendensen har været voksende og må antages at fortsætte.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

3.3.1. Indledning

På baggrund af de foreliggende oplysninger (se pkt. 3.2.3 ovenfor) må sigtedes udeblivelse i § 922-sager (tidligere § 925-sager) og tiltaltes udeblivelse i doms-